

ترکیب وصفی و اضافی در زبان عربی

▼ هرگاه دو اسم پشت هم قرار گیرند ترکیب پدید می آورند، پس منظور از ترکیب وصفی یا اضافی یعنی کنار هم قرار گرفتن دو اسم در جمله

الف) ترکیب وصفی: موصوف و صفت

ب) ترکیب اضافی: مضاف و مضاف الیه

ترکیب وصفی: ترکیبی است که از موصوف و صفت تشکیل شده و صفت بیان کننده ی ویژگی های موصوف می باشد.

مانند:

معلمٌ شفیقٌ ♦ ♦ ♦ ♦ ♦ الجبلُ المرتفعُ

♦ صفت در 4 مورد از موصوف خود تبعیت می کند. به زبان ساده می توان گفت در ترکیب وصفی دو اسم در موارد زیر تطابق دارند و باهم هماهنگ هستند

- 1) جنس : مذکر یا مؤنث بودن
- 2) تعداد : مفرد، مثنی، جمع بودن
- 3) ال داشتن یا نداشتن
- 4) اعراب : مرفوع، منصوب یا مجرور بودن (همان حرکت های پایان کلمه)

ترکیب اضافی : ترکیبی است که از مضاف و مضاف الیه تشکیل شده و مضاف (اسم اول) به اسم بعد از خودش (مضاف الیه) نسبت داده می شود .

مثال: معلمُ المدرسَةِ

در اینجا دانش آموز صفت و ویژگی کتاب نیست.

و همان طوری که می بینید مانند ترکیب وصفی باهم مطابقت ندارند.

✓ نکات مهم:

۱) مضاف "ال" – تتوین نمی گیرد .
پس "الكتاب التلميذ" یا "كتاب التلميذ" درست
نیست و نمی توان گفت این ترکیب اضافی است .

۲) مضاف الیه همیشه مجرور است یعنی (-)
می گیرد.

۳) اسم + ضمیر متصل حتماً ترکیب، ترکیب اضافی
خواهد بود.

مثال
أُمِّي: أم + ي _____ أُم (مضاف)، ي (مضاف
اليه)

▼ برخی معتقدند که راه تشخیص ترکیب وصفی
واضافی مانند فارسی است که ابتدا ترجمه کنیم بعد
همانند راه شناسایی در ادبیات فارسی عمل شود. در
صورتی که این روش پاسخگو نیست.

مثال ۱: الدرسُ الرابعُ

این ترکیب در زبان عربی به دلایلی که در بالا توضیح
دادم ترکیب وصفی است اما در زبان فارسی **ترکیب
اضافی** محسوب می شود.

مثال ۲: جلیسُ السوءِ (همنشین بد) در زبان عربی
ترکیب اضافی است اما در زبان فارسی این ترکیب
،**ترکیب وصفی** است.

پس مشاهده کردید که این روش ترجمه و استناد به آن
صددرصد صحیح نمی باشد.

تهیه کننده: الهه ترک دبیر عربی شهرستان دلفان

